

свого тіла. При цьому система гіроскопів утримує рівновагу автоматично, на відміну від електровелосипедів або самокатів з мотором [4].

Моноколесо. Моноколесо – відносно новий електричний пристрій, що має футуристичний зовнішній вигляд. Виглядає, як звичайне колесо з прикріпленими обабіч підніжками, на якій райдер стоїть під час їзди.

Той, хто робить акцент на екологічність, однозначно вибере цей транспорт, адже такий вид транспорту не використовує жодного граму газу чи бензину, живиться моноцикл від вбудованого акумулятора, який можна заряджати від звичайної розетки. Моноколесо добре і тим, що завдяки своїй стійкості і звичайно ж професійному вмінню людини, дозволяє пересуватися не тільки по рівній дорозі, але і по ґрунтовій, похилій поверхні, як вниз, так і вгору. Максимальний кут нахилу колеса досягає 30 ° [5].

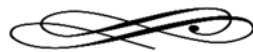
Отже, екологічно чистий транспорт поступово завойовує світ, вже на сьогодні існує велика кількість типів транспорту, що не шкодять навколишній природі, не забруднюють повітря. Уряди різних країн світу приймають різні засоби стимулювання, що спонукають до бажання переходити на екологічно чистий транспорт. Але перш ніж переходити, потрібно розробити програму розвитку еко транспорту. І для цього потрібно дослідити вплив таких чинників як-от технологічні інновації, коливання цін на традиційні енергоносії, відкритість та цифровізація суспільства, наявність екологічних проблем та відкриття патентів на екологічний транспорт.

У найбільш розвинених країнах світу багато людей поступово відмовляються від дорогих машин на користь доступних велосипедів, самокатів, які не забруднюють навколишнє середовище.

Проведення відповідних реформ в Україні, зміни в законодавстві, побудова стратегії, що стосується екологічного транспорту, дасть змогу перейти на еко транспорт вже до 2030–50 року.

Список використаних джерел

1. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року: Розпорядження від 30 травня 2018 р. № 430-р. *Кабінет Міністрів України*. 2018.
2. Про внесення змін до Закону України «Про автомобільний транспорт»: Проект Закону від 30.09.2020 № 4169. *Кабінет Міністрів України*. 2020.
3. Кляйнмайн З. Hyperloop, задуманий Ілоном Маском, вперше перевіз пасажирів URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-54865388> (дата звернення: 07.03.2021).
4. Що краще – сігвей чи гіроскутер? URL: <https://elitebike.ua/chto-luchshe-sigvej-ili-giroskuter-uk> (дата звернення: 08.03.2021).
5. Моноколесо: екологічність, мобільність, швидкість URL: <https://elitebike.ua/monokoleso-ekologichnost-mobilnost-skorost-uk> (дата звернення: 09.03.2021).

Никончук Сніжана Володимирівна
(*наук. керівник – д-р екон. наук, професор Анісімова О. М.*)
Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗОВНІШНІХ ФАКТОРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПАТ «УКРТЕЛЕКОМ»

«Укртелеком» – це українська приватна телекомунікаційна компанія на ринку комплексних послуг, найбільший в країні оператор фіксованого зв'язку. Компанія надає практично всі види сучасних телекомунікаційних послуг – телефонний зв'язок; доступ до Інтернету; інтерактивне телебачення; телеграфний зв'язок [5].

Сучасне бізнес-середовище характеризується швидкою мінливістю та динамічністю, що більшою чи меншою мірою впливає на діяльність підприємства, тому для більш детального і ґрунтовного аналізу діяльності компанії, я вважаю, доцільно розглянути зовнішні фактори, що впливають на роботу ПАТ «Укртелеком». Дивлячись на те, що телекомунікаційна галузь є однією з найбільш динамічних за своїм розвитком, передусім, доцільно розглянути особливості та тенденції, які спостерігаються у цій сфері діяльності.

Телекомунікаційна галузь України є сучасним, різноманітним та швидко зростаючим напрямом діяльності країни, який постійно оновлюється та удосконалюється. У цьому секторі на сьогодні представлена велика кількість послуг та напрямів діяльності, серед яких виділяють мобільний зв'язок, що є найбільш популярним, фіксований зв'язок, що втрачає свою популярність нині, широкосмуговий доступ до мережі Інтернет, передача та прийом ТВ-програм, зокрема інтерактивне телебачення, радіо, поштовий зв'язок, крім того виділяють способи електрозв'язку, до якого належать супутниковий та пейджинговий зв'язок, який вже практично не використовується [4].

Найбільш відомими представниками телекомунікаційної галузі в Україні є ПАТ «Укртелеком», який є найбільшим оператором фіксованого зв'язку, ПрАТ «Київстар», ТОВ «Лайфселл», ПрАТ «ВФ Україна», ПрАТ «Датагруп», ТОВ «Інтертелеком», ПрАТ «Vega telecom» та низка інших компаній, що працюють на локальному рівні. Ця галузь об'єднує територію всієї України за допомогою телефонних кабелів, Інтернет-кабелів, оптичних мереж тощо. Орган, що регулює діяльність телекомунікаційних компаній в Україні, є Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (НКРЗІ), яка видає укази, вимоги та нормативні документи, за якими має здрібнюватися надання телекомунікаційних послуг клієнтам та споживачам підприємств. Загалом діяльність телекомунікаційних компаній регулюється низкою законів, нормативних актів, постанов та рішень керівних органів. Найвищим законом, що регулює діяльність компаній, є Конституція України [2].

Проаналізуємо фактори непрямого впливу на діяльність ПАТ «Укртелеком».

Для налагодження успішної діяльності та можливості залишатися конкурентоспроможним, а також отримувати постійний прибуток та забезпечувати себе необхідними ресурсами у повному обсязі, керівництво Укртелекому має приділяти увагу чинникам зовнішнього середовища, що здійснюють непрямий вплив на діяльність компанії, особливо зважаючи на той факт, що подібні фактори постійно стають все більш глобальними та впливають з більшою силою.

Особливістю є той факт, що керівництво та компанія не може впливати на ці фактори, проте найчастіше відчуває вплив на собі. Тож, управління компанією має будуватися у такий спосіб, аби мінімізувати негативний вплив факторів зовнішнього середовища та максимізувати позитивний. Оцінювання факторів зовнішнього середовища непрямого впливу на діяльність ПАТ «Укртелеком» проводиться на основі проведення аналізу та оцінювання низки факторів, серед яких виділяють правові, економічні, політичні, технологічні та науково-технічні, природні, соціально-культурні та демографічні [3].

Найбільш ефективною методикою для оцінювання факторів зовнішнього середовища є PEST-аналіз, у якого головною метою є виявлення тих факторів бізнес-середовища, які здійснюють найбільший вплив на діяльність підприємства. Вплив зовнішнього середовища на ПАТ «Укртелеком» є досить значним. Перелік факторів непрямого впливу представлений у табл. 1. Для визначення факторів непрямого впливу, які здійснюють найбільший вплив на діяльність ПАТ «Укртелеком», було побудовано табл. 1, де використовували такі бали: 3 – сильний вплив; 2 – помірний вплив; 1 – слабкий вплив; 0 – відсутність впливу.

Таблиця 1 – Оцінювання факторів непрямого впливу на діяльність ПАТ «Укртелеком»

Група факторів	Перелік факторів	Прояв впливу фактора	Характер впливу фактора	Оцінка впливу факторів у балах
1	2	3	4	5
Правові	Регулювання граничних тарифів на послуги зі сторони НКРЗІ	НКЗІ рішенням № 606 від 28.11.2017 встановлює граничні ставки на послуги	-1	2
	Наявність великої кількості нормативних та законодавчих актів, які впливають на діяльність компанії	Велика кількість регулятивних документів	+1	3
Економічні	Зростання рівня інфляції в країні	Високий рівень інфляції в країні, його зростання	-1	2
	Високі податкові ставки	Наявність великої кількості податкових ставок	-1	2
	Зниження рівня доходів населення країни	Зниження купівельної спроможності клієнтів	-1	1
Політичні	Нестабільність політичного середовища в країні, втрата частини філій компанії	Наявність воєнного конфлікту, втрата частини територій та відповідно втрата філій компанії у східних областях країни та в Криму	-1	1
Природні	Вплив клімату	Кліматичні умови є помірними, практично не мають негативного впливу, за винятком сильних дощів, буревіїв, снігопадів	+1	1
	Погіршення екологічного стану	Підвищення рівня забрудненості навколишнього середовища	-1	1
Соціально-культурні	Впровадження міжнародних стандартів у діяльність компанії	Укртелеком продовжує впроваджувати міжнародні стандарти діяльності	-1	1
	Підвищення рівня освіченості населення	Споживачі надають перевагу більш сучасним засобам передачі інформації та відповідним послугам	+1	2
Демографічні	Різноманітність вікового складу населення	Збільшення кількості людей похилого віку, порівняно з молоддю	-1	1
	Наявність несприятливої демографічної ситуації	Зменшення чисельності населення	-1	2
	Відтік працездатного населення	Виїзд працездатного населення на роботу закордон	+1	2
Науково-технічні	Удосконалення та модернізація обладнання	Оновлення обладнання та перехід на використання нових оптичних кабелів	+1	2
	Постійний розвиток технологій на телекомунікаційному ринку	Розширення асортименту шляхом використання нових технологій (датацентри тощо)	+1	3

* Складено автором

Наступним фактором, що має вплив на діяльність Укртелекому, є постачальники компанії, які надають різне обладнання, запчастини, програмного забезпечення. Серед постачальників виділяють такі компанії ПАТ «Одескабель», ТОВ «Укрком Лайн», ПрАТ «Пріоком», ТОВ «Хуавеї Україна» (новітнє обладнання, комутаційні шафи), ТОВ «Діпнет Україна».

Щодо конкурентів, то на сьогодні основними конкурентами ПАТ «Укртелеком» є ПрАТ «Київстар», ТОВ «Лайфселл» та ПрАТ «ВФ Україна», які надають послуги мобільного зв'язку, доступу до мережі інтернет за 3G-технологіями та планують перехід до 4G-технологій найближчим часом, а також надають різні послуги з підключення телебачення, розробляють мобільні додатки для більшої зручності споживачів тощо. Найбільш активним конкурентом сьогодні на ринку телекомунікацій є «Київстар», абонентська база якого складає близько 28 млн абонентів. Компанія надає послуги високої якості та забезпечує високий рівень обслуговування клієнтів. Загалом, телекомунікаційна галузь є надзвичайно прогресивною та перспективною, проте аби залишатися конкурентоспроможним та надавати послуги високої якості, необхідно постійно вкладати кошти в оновлення матеріально-технічної бази та оновлювати технології надання послуг, що «Укртелеком» наразі проводить не дуже активно [1].

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт «Київстар». URL: https://kyivstar.ua/uk/about/about/kyivstar_today
2. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації. URL: <http://www.nkrzi.gov.ua/>
3. Офіційний сайт ПАТ «Укртелеком». URL: <http://www.ukrtelecom.ua/>
4. Телекомунікації в Україні. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
5. «Укртелеком». URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>

Ліпницька Анастасія Дмитрівна

(наук. керівник – канд. екон. наук Прізунов О. В.)

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ВПЛИВ ІНТЕР'ЄРНОГО ДИЗАЙНУ НА БІБЛІОТЕЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

З розвитком публічних бібліотек передбачаються зміни й в організації бібліотечного простору. Оформлення та правила організації робочих місць створюють комфорт для відпочинку користувачів та роботи працівників бібліотеки.

Саме тому організація середовища бібліотеки, інтер'єру, оформлення індивідуального стилю є головним напрямом роботи бібліотек.

Інтер'єр не лише обмежується межами стін бібліотеки, але може розкриватися зовні, охоплюючи навколишній простір. Існує також «проміжний» простір, що розподіляє внутрішнє та зовнішнє середовище бібліотеки: входні зони, тераси та ін.

Створення інтер'єру вимагає постійного пошуку компромісів між функцією та формою її вираження. Розроблення лише естетично привабливого вигляду без урахування функціональних вимог призводить до краху. Отже, для організації праці бібліотекарів важливе місце посідає напрям організації ергономічного та соціального забезпечення.